

Füzesgyarmati búcsú 2005

Már 16-ik éve július utolsó vasárnapja a Füzesgyarmati Búcsú hagyományos napja. Idén is így volt. A rekkenő hőség ellenére az Alföld különböző térségeiből, – főleg a Dél- és Észak-Alföld határmenti térségeiből – továbbá a Duna-Tisza közéről és Budapestről áramlottak ide a hívek, hogy részesei legyenek, füzesgyarmatiak eme szép eseményének, itt élő hitestvéreik évente ismétlődő nagy ünnepének, amely életerejüket, tenni akarásukat bizonyítja. Más gyülekezeteink is – ahol még ilyeneket nem rendeznek – vehetnének tőlük példát. Minden egyházközségnek ugyanis szüksége van évente legalább egy olyan napra, amikor önmagát – tehetségének, szorgalmának eredményeit – „országunk-világunk” felmutathatja, hogy ne feledkezzetek meg rólunk, mi is vagyunk, élünk, dolgozunk itt a határ mentén, Budapesttől 1300 km-re és igyekszünk építeni Isten országát itt a Földön is, az unitárius lelkekben. Továbbá híven őrizzük, ápoljuk magyarságunkat, és ennek keretében igyekszünk minél szorosabb kapcsolatot tartani erdélyi testvéreinkkel is. **A mai búcsú fő eseménye az erdélyi árkosi gyülekezettől** (Sepsiszentgyörgytől É-ra, 3 km-re, mely község erődtemplomáról is híres!) **kapott nagyon szép emlék kopjafa felavatása**, amely a tavalyi december 5-i csúfos eredményű népszavazás elleni tiltakozás jegyében a **Testvériség kopjafája** nevet kapta. Hogy mindig emlékeztesse úgy az itt lakókat – nemcsak az unitáriusokat, hanem a más vallásúakat és az ide látogatókat is – hogy mi az erdélyi magyar, székely testvéreinkkel egy nemzet, egy szétszakíthatatlan közösség részei vagyunk. Ezt mesterségesen meghúzott államhatárok és más nemzetien fondorlatosságok (pl. a népszavazás elleni megtévesztő propaganda) sem tehetik kétségessé. És ez valójában így is van. A füzesgyarmati egyházközség élő, eleven kapcsolatot ápol az árkosi és más erdélyi testvérgyülekezetekkel. Az árkosiak ez alkalommal, népes delegációval érkeztek ide. Nemcsak **Székely János** lelkész és kedves felesége **Székely Enikő**, hanem a presbitérium több tagja is ideérkezett. Ezenkívül olyan jelentős erdélyi személyiség is, mint **Szász Jenő** Székelyudvarhely sikeres polgármestere (aki hosszú idő óta áll a város élén) és az erdélyi **Polgári Szövetség elnöke**.

Az ünnepséget megtisztelte jelenlétével **Rázmány Csaba püspök úr**, **Lezsák Sándor** és **Vigh Ilona** országgyűlési képviselők, **Várkonyi Imre** polgármester, **Lakatos Csilla** miskolci unitárius lelkész, valamint a **helyi ref. lelkész** és a **mezőpeterdi ref. lelkész**.

Az ünnepség a szépen felújított, vakítóan fehér, unitárius templomban kezdődött délelőtt 11-kor. Olyan sok volt a hívő, hogy mind be sem fértek a templomba. A templom előtt is álltak (Ilyet legutóbb Lengyelország szerte láttam, vasárnaponként. Igaz, hogy akkor ott zuhogó esőben), itt meg tűző napsütésben álltak az Isten ígéjére kíváncsi, állhatatos és áhítatos ünneplő hívek.

Az ünnepi esemény a zászlók (nemzeti, egyházi és erdélyi zászló), valamint az egyházi vezetők és a díszvendégek bevonulásával kezdődött. Aztán **Balácsi László** helyi lelkész és egyházi főjegyző ünnepi köszöntője következett. Az ünnepi szószéki szolgálatot ezúttal **Rázmány Csaba** püspök úr végezte, aki az unitárius egyház, az unitárius szellemiség nagy értékeit állította prédikációjának középpontjába, történelmi példák felidézésével. Többek között azt fejtegette, hogy az unitáriusok – és ezek között is elsőnek **Dávid Ferenc** a **türelm apostola** volt. Amikor az unitáriusok többségbe kerültek Erdélyben, akkor sem engedett a csábításnak és nem volt a híve az új hit, „tűzzel-vassal” való terjesztésének, ahogy ez más vallásoknál nem egyszer előfordult. (Pl. az ellenreform-

máció idején, vagy amikor református fejedelme lett Erdélynek).

Blandrata György János Zsigmond fejedelem olasz származású orvosa viszont már sokkal türelmetlenebb volt. Azt javasolta a fejedelemnek, hogy egyetlen katolikus főúrnak se adjon állami tisztséget addig, amíg unitárius hitre nem tér. **Dávid Ferenc elutasította** ezt. Arra volt büszke, hogy a tordai országgyűlésen a mi kezdeményezésünkre foglalták törvénybe a vallásszabadságot és a 4 bevett vallás békés együttélését. Tulajdonképpen a mi egyik híres hitvallásunk „**a Hit Isten ajándéka**” is azt példázza, hogy a Hitet nem erőszakkal, rákényszerítéssel kell terjeszteni, hanem meggyőző okos szóval. Aki megismeri és elfogadja, vagyis hittel vallja az unitárius tanokat, az az igazi unitárius. Aki kényszer hatására, vagy divatáramlattól vezérelve jut el hozzánk, a hitében mindig ingatag unitárius lesz.

Püspökünk nagyon magvas gondolatoktól áthatott prédikációját **Székely János** árkosi rövid elmélkedése követte a testvériség érzéséről, a magyarság és unitáriusság szempontjából. Az ő gyülekezetüket ez a ketős kapocs köti a füzesgyarmati hívekhez.

A kulturális program keretében fontos szerephez jutott még a **helyi női dalárda**, majd 2 egyetemi hallgató (**Kiss Nikolett** és **Kiss Viktória**) versmondása. Köszöntötte az ünneplő gyülekezetet **Kelemen Attila** egyházunk Elnökségének tagja. Aki felidézte, hogy az ő nagyapja egykoron, mint lelkész itt szolgált és ezt egy emléktábla elhelyezésével szeretné megörökíttetni. Egyébként itt a templom szószék körüli részén már most is **több emléktábla** található. Így az I. és a II. világháború hősi halottainak táblája. Az egyházközség fennállásának száz éve alatt itt szolgált lelkészek nevei, valamint annak a hölgynek az emléktáblája, akit elsőként kereszteltek itt unitáriusnak száz évvel ezelőtt.

A **Trianon Társaság** Békés megyei elnöke: **Szivós István** következett ez után, aki az elszakított nemzetrészekkel való kapcsolat ápolásának szükségességét hangsúlyozta, abban a reményben, hogy egyszer újra egyesülni fog az, amit mesterségesen szétszabdaltak. **Kovács Laura** tündéri aranyos kis 7 éves kislány köszöntötte ezután virággal és hímzett terítő ajándékkal a Püspök Urat és feleségét a Nagytiszteletű Asszonyt, akik meghatódottan vették át a figyelmességnek ezeket a kedves jeleket. Majd a zászlók felszalagozása következett az ünnepnapra való emlékeztetés céljából, amelyet **Varga Andrásné** zászlóánya végzett. Végül elénekeltük az unitárius himnuszunk számító **Egy Istenünk, egy magyar hazánk** c. zsoltárt. Fél 1 óra tájban kivonultunk a templom É-i, árnyékosabb oldalán lévő emlékparkba, ahol több terméskőből készült emlékmű (pl. Aradi 13-ak, Trianon, 1956) valamint már egy régebbi kopjafa állt, hogy leleplezzük a **Testvériség kopjafáját**, amelyet az árkosi gyülekezet ajándékozott a füzesgyarmatiaknak.

A kopjafa-avatón a **Tebened bíztunk** c. zsoltár eléneklése után **Kedei Mózes** udvarhelyi unitárius esperes tartott avató beszédet. Majd **Székely Enikő** árkosi tiszteletes asszony szavalta el **Vörösmarty Mihály: Szózat** c. versét, szép székely ruhába öltözve. Szász Jenő székelyudvarhelyi polgármester tolmácsolta ezután a székelyföldi magyarok üzenetét. Többek között megállapította, hogy a tavaly **december 5-i népszavazás kudarca számukra egy második Trianonnal ért fel**. De ők tudják, hogy ezért nem az anyaországi emberek, hanem az a kormány felelős, amely a nemzeti törekvések ellen dolgozik, és éket akar verni magyar és magyar közé. De az erdélyiek ezt nem hagyják és reméli, hogy Magyarországnak hamarosan olyan kormánya lesz, amely ezt a hibát, – mi több: bűnt – még helyre tudja hozni. A daládra ezután

az Árva magyarnak születtem c. dalt adta elő. **Várkonyi Imre** a város polgármestere nagy szeretettel üdvözölte a vendégeket és az ünneplő közönséget. Városuk nagy eseményének nevezte az unitáriusok mai rendezvényét, amelyben minden helyi lakos osztozik. Felszólalt még **Vigh Iona** helyi országgyűlési képviselő is, hasonlóan méltatva az esemény jelentőségét, a mai zaklatott politikai időszakban. Végül, de nem utolsó sorban **Lezsák Sándor** független országgyűlési képviselő (az MDF alapító- majd nemrég kizárt tagja), aki Erdély és a többi határon túli magyar ügyének lelkes támogatója, már a rendszerváltás előtti időszakból is. Az ő lakitelki tanyáján alakult meg az MDF, még jóval a rendszerváltást megelőzően. Személyes visszaemlékezéssel kezdte. Elmesélte, hogy 30 évvel ezelőtt, amikor először járt Erdélyben milyen nagy hatással volt rá, az ottani magyarokkal való találkozás. Úgy hogy **erdélyi utazásai, bolyongásai az ő számára egyfajta történelmi továbbképzést és magyarsági iskolát jelentettek.**

Ott értette meg, hogy a magyarsághoz még áldozatvállalás árán is ragaszkodni kell. Ez a mai időszakra is vonatkozik. Európa sohasem fogja a mi gondjainkat megoldani, csak mi magunk. És ennek érdekében a legfőbb kötelességünk az **összefogás, az összetartás.** Széchenyit idézte: Ami egy ember számára lehetetlen, az egy közösség számára könnyen megoldható lehetőség.

Aztán a kopjafa leleplezése következett: **Rázmány Csaba** püspök, **Székely János** árkosi lelkész, **Szász Jenő** és **Várkonyi Imre** polgármesterek **közreműködésével. Majd Rázmány Csaba megáldotta a kopjafát.** Hozzá csatlakozott a többi jelenlévő lelkész így Székely János árkosi unitárius, a helyi és a mezőpeterdi református, valamint a miskolci unitárius lelkész avató gondolata. Az ünnepség végül két nemzeti imádságunk: a **Himnusz és a Székely himnusz** eléneklésével fejeződött be. Majd a jelenlévők virágokkal borították el mindkét kopjafa, valamint a többi emlékmű talapzatát. **Szép, felemelő hangulatú és tartalmú ünnepség volt.** Akik ott voltak azok biztos, hogy legalább egy évig: a következő füzesgyarmati búcsúig megőrzik ennek emlékét. Én azért írtam le ezeket a sorokat, hogy talán még hosszabb ideig is megmaradjon az utókor számára ez a nagyszerű esemény. És akik most valamilyen okból nem tudtak eljönni, – bár meg voltak hívva! – erre a nagyszerű eseményre, lélekben egy kicsit ők is átélői, részesei lehessenek ennek.

Az ünnepség „hivatalos” része fél 2 után ért véget. Aztán az ünneplő közönség és egy kellemes árnyas utcán, szép házak között átvonult a közeli Skandi Vendéglőbe, ahol 2 nagy udvari fedett terasz volt kialakítva. Egy növényekkel dúsan befuttatott szaletli és egy nagy műanyagsátor, ahol baráti beszélgetéssel és közös ebéddel folytatódott a program. Olyan szerencsém volt, hogy békéscsabaiak, mezőkovácsházaiak, békésiek és gyulaiak társaságába kerültem és sikerült velük jól elbeszélgetnem munkájukról, hobbiukról, templomba járási szokásaikról, családjukról és jövőbeli terveikről. Két férfi barátunkról kiderült, hogy mindketten nagy versenyzőszok. Hogy az egyik családban az erősen megemelt felvételi ponthatárok ellenére is sikerült kislányuknak a szegedi jogi karra bekerülni. Mások történelmi bújárást tapasztalatait, vagy külföldön élő fiuknál tett látogatásuk élményeit mesélték el. Közben a kulináris élvezeteknek hódolhattunk. Kaptunk finom köménymagos stanglit a hűsítő sörökhöz és üdítőkhöz. Valamint kitűnő birkapörköltet – de azt jó bőven! – sósburgonyával és prima kovászos uborkával. Ilyen kellemes körülmények között régi élmények, családi kapcsolatok felidézésével telt az idő a késő délutáni órákig. Akik Pestről, vagy a Duna-Tisza közéről jöttek, azoknak azért 4 óra után már visszafelé kellett indulniuk.

Úgy gondolom, hogy mindenki lelki élményekkel gazdagon, elégedetten térhetett vissza, távoli vagy közeli lakóhelyére. Én csak azt tudom mondani: Köszönjük füzesgyarmatiak! Köszönjük Testvéreim a szép ünnepséget és a csodálatos vendéglátást. Külön is köszönjük **Balácsi László** tiszteletes úrnak és kedves nejeének azt a nagy áldozatos és fáradhatatlan munkát, amellyel ezt a nagyszerű programot előkészítették, megszervezték, és hibátlanul lebonyolították. Reméljük, **jövőre újra találkozhatunk itt,** és ugyanilyen emlékezetes módon ismét együtt ünnepelhetünk. Örülhetünk annak, hogy a **jó Isten unitáriusnak és magyarnak teremtett bennünket, mert itt van egy olyan erős, magyar és unitárius közösség, amelynek körében otthon érezhetjük magunkat és további erőt, bizakodást ad a jövőre nézve.** Ez a csodálatos közösség: a **Füzesgyarmati Unitárius Egyház,** amelynek apraja-nagyja kivette részét a munkából és a megérdemelt sikerből. Csak így tovább! Még egyszer hálásan köszönjük.

Krónikás

ÁRKOSI VENDÉGEINK FOGADÁSA

Az ünnepsorozat még pénteken megkezdődött. A hazánkban tartózkodó **árkosiakkal Gyulán városnéző körútra indultunk.** A vendégeket **Kispálné Romvári Etelka** gondnokasszony fogadta és vendéglelte meg. A városvezetést **Gyarmathy Zsolt** vállalta el. Élmény volt meglátogatni a várat és annak múzeumát (köszönök a **Dr. Perjési Klára** vezette polgármesteri hivatal nagylelkűségéért, hogy lehetővé tették az ingyenes belépéseket és erdélyieknek, nem úgy a **Vesztő-Mágor** látogatásánál tapasztalt megsarcolásért a történelmi emlékhelyen (mi lenne, ha az anyaországiaktól az erdélyiek is sarcot kérnének a meglátogatott várakért, hegyekért, folyókért, templomokért, az ég kékjéért, a fák zöldjéért, stb.) majd a 48-as tábornokok emlékhelyét, az **Erkel Múzeumot,** majd megkoszorúzni a **firtosváraival József Dezső festőművész-rajztanár** általunk készített emléktábláját a Göndöcs-kertben.

Bélmegyeren a polgármester, **Dán Márton** fogadta az árkosiakat, elbeszélgetve a hivatalában fehér asztal mellett arról is, hogy jó lenne testvérközösség.

gi kapcsolatra lépni a két településnek. A fogadás után emlékezetes ebéd és bál következett. Nagyszerűen érezték magukat a vendégek, igazi „otthonias” táncmulatságban volt részük. Utána a vendéglátók elvitték az árkosiakat, reggel pedig ellátták őket, mielőtt meglátogatták a környéken lévő híres vadász-kastélyt. Köszönet legyen a gyulaiaknak, de a bélmegyerieknek is a kiváló vendégszeretetért.

Délután **Füzesgyarmaton** szabad foglalkozás volt a fárasztó utazás kipihenésére. A polgármester, **Várkonyi Imre** jóvoltából kiadós ebédet kaptak a vendégek a strand melletti vendéglőben, és mindkét hétfélig napon ingyen vehették igénybe a híres fürdőnk szolgáltatásait, valamint ingyen kapták a kényelmes szállást is, akár csak a székelyudvarhelyi (tíztagú) kedves vendégek is.

A székelyudvarhelyi vendégek a vasárnapi közös ebéd után mentek haza, az árkosiak pedig hétfőn reggel.

B. L.